

дошкільників до навчання в школі; створення умов для найшвидшої адаптації першокласників до шкільних умов; розвиток учнів початкової школи на основі надбань дошкільного дитинства та із застосуванням дошкільних технологій [5].

Таким чином, концептуальний аналіз розглянутої проблеми дозволяє зробити висновок, що наступність дошкільної та початкової освіти полягає у взаємозв'язку, узгодженості всіх компонентів методичної системи: цілей, завдань, змісту, методів, засобів та форм організації освітнього процесу. Усвідомлення та забезпечення педагогами наступності взаємодії між дошкільною та початковою освітою сприятиме досягненню загальної інтелектуальної основи в розвитку дитини, а також створить освітній простір єдиної, динамічної та перспективної системи, спрямованої на розвиток, виховання і навчання старших дошкільників і молодших школярів. Тому на сучасному етапі педагогам дошкільного навчального закладу необхідно налагоджувати тісний контакт із вчителями початкових класів, вивчати специфіку вимог, які висувається до майбутніх першокласників, спільно розробляти навчально-методичний комплекс, що сприятиме узгодженості всіх компонентів методичної системи на різних щаблях освіти.

Список використаних джерел:

1. Богуш А.М. Наступність, перспективність, спадкоємність – складові неперервної освіти / А.М. Богуш // Дошкільне виховання. – 2001. - №11. – С.11-12.
2. Годник С.М. Процесс преемственности высшей и средней школы / С.М. Годник. – Воронеж : Изд-во Воронежского ун-та, 1981. – 208 с
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
4. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти: підручник / О.Я.Савченко– К.: Грамота, 2012. – 504 с.
5. Назаренко Г. І. Організаційно-педагогічні умови забезпечення наступності в навчанні дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.09 / Г.І. Назаренко ; Криворіз. держ. пед. ун-т. — Кривий Ріг, 2002. — 18 с.

УДК 372.4

***Швардак Маріанна Василівна,**
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки дошкільної
та початкової освіти,
Біла М.М.,
магістр спеціальності «Початкова освіта»,
Мукачівський державний університет*

НЕТРАДИЦІЙНИЙ УРОК ЯК ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ

У сучасних умовах надзвичайно актуальним є питання ефективної організації навчально-виховного процесу в школі, адже швидкий розвиток науки, зростання обсягів нової інформації потребують від неї підготовки активних, самостійних людей з розвиненими творчими здібностями.

Процес реформування школи відповідно до закону України «Про загальну середню освіту», Концепції загальної середньої освіти, Державного стандарту загальної початкової освіти забезпечує системне оновлення змісту та перехід на нову структуру навчання.

Завдання сучасної початкової школи – навчити дітей не формально заучувати поняття, закони, а глибоко осмислювати внутрішню сутність знань і вмій з метою творчого застосування їх на практиці задля розв'язування проблем, які перед людиною перманентно ставить життя [7, с. 21].

З'ясовано, що для підвищення ефективності навчально-виховного процесу в школі науковці та педагоги-практики (О.Антипова, Н.Мойсеюк, В.Паламарчук, І.Підласий, Д.Рум'янцева, О.Савченко, В.Шеньов) рекомендують розробляти нові методи навчання, застосовувати нетрадиційні форми проведення уроків. Дидакти наголошують на необхідності виходу вчителя за межі шаблону загальновідомої методичної структури заняття та творчому підході до проведення нетрадиційних уроків.

Нетрадиційний урок розглядаємо як навчальне заняття з нестандартною динамічною структурою, яка відповідає меті, змісту уроку, віку і рівню розвитку школярів [2, с. 5].

На думку О. Антипової, В. Паламарчук, Д. Рум'янцевої, суть нетрадиційного уроку полягає в такому структуруванні змісту і форми, яке б викликало інтерес в учнів і сприяло їх оптимальному розвитку та вихованню.

Як зазначає Н. Мойсеюк, нетрадиційні уроки більше подобаються учням, ніж буденні навчальні заняття. У них незвичайні задум, організація та методика проведення. Тому багато педагогів бачать у них прогрес педагогічної думки, правильний крок у напрямку демократизації школи [3, с. 323].

Наразі можна нарахувати близько 50 нестандартних форм проведення уроків, що використовують учителі в своїй роботі. Серед форм уроків, які часто застосовуються у сучасній школі можемо виділити такі, як: бінарні, віршовані, інтегровані уроки, уроки-дискусії, уроки-дослідження, уроки-звіти, уроки-змагання, уроки-мандрівки, уроки-сюжетні замальовки і т.д. Різноманітність форм нетрадиційних уроків дає вчителю широкий простір для розв'язання навчальних завдань.

Для більшості нетрадиційних уроків характерні: колективні способи роботи, цікавість до навчального матеріалу, значна творча складова, активізація пізнавальної діяльності, партнерський стиль взаємовідносин, зміна ролі вчителя, нестандартні підходи до оцінювання та ін.

Активна робота кожного учня з урахуванням рівня знань, кругозору, сформованості навчальних умінь – головний напрям учительського пошуку. Сучасний урок – це організація пошуку істини, спроб і помилок учнів [5, с. 26].

Завдання вчителя полягає в тому, щоб заохочувати учнів до активної пізнавальної діяльності, створювати умови для виявлення зацікавленості, стимулювати до висловлювань без страху помилитись, формувати прагнення учнів знаходити свій спосіб роботи, учитись аналізувати та проявляти учнівську ініціативу, самостійність у її вираженні. Тож, успішність навчально-виховного процесу, висока якість уроку досягаються саме завдяки використанню нестандартних технологій [1, с. 8]. Використання на уроках різних інноваційних технологій забезпечує позитивну мотивацію здобуття знань з предмета, дає відчуття потреби в самоосвіті, формує стійкий інтерес до виучуваного матеріалу, сприяє розвитку творчої особистості [4, с. 4].

Основними напрямками вдосконалення сучасного уроку є: посилення цілеспрямованості діяльності вчителя та учнів на уроці; здійснення організації чіткості кожного уроку від першої до останньої хвилини; підвищення пізнавальної самостійності та творчої активності учнів; оптимізація та інтенсифікація навчально-виховного процесу; установлення міжпредметних зв'язків; удосконалення типології та структури уроку [6, с. 24-25].

Отже, концепція сучасного уроку ґрунтується на особистісно-орієнтованих цінностях освіти, коли учень є центральною фігурою навчального процесу. При цьому педагог у більшій мірі виступає в ролі організатора самостійної діяльності учнів, компетентного консультанта і помічника.

Список використаних джерел:

1. Байдак І. Як зробити урок цікавим? / І. Байдак // Відкритий урок. – 2014. - № 1. – С. 1–10.
2. Бишова Т. Нестандартні уроки навчання грамоти / Тетяна Бишова, Ірина Стратілат. – К. : Шкільний світ, 2010. – 128 с.

3. Мойсеюк Н. Педагогіка: навчальний посібник / Н. Є. Мойсеюк. – 5-е вид. перероб. і доп. – К., 2007. – 656 с.
4. Пищик О. В. Сучасний урок: методика, підготовка і проведення / О. В. Пищик // Педагогічна майстерня. – 2017. - № 9. – С. 2 – 9.
5. Сойма Л. М. Сучасний урок як спільна творчість учнів і педагога / Л. М. Сойма // Педагогічна майстерня. – 2013. - № 2. – С. 26 – 30.
6. Чернишов О. Сучасний урок: синтез традицій та інновацій / О. Чернишов // Відкритий урок. – 2011. - № 12. – С. 24 – 28.
7. Шило Л. В. Нестандартний урок – ефективна форма організації занять / Л.В. Шило // Педагогічна майстерня. – 2014. - № 9. – С. 21 – 25.

УДК 373.3:371.3

Швардак Маріанна Василівна,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки
дошкільної та початкової освіти,
Карпович Т.,
магістр спеціальності «Початкова освіта»,
Мукачівський державний університет

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Сучасний етап розвитку національної системи освіти та виховання характеризується поширенням інноваційних процесів, істотною особливістю яких є реальна варіативність, технологічність. Сучасна школа потребує технологій, які б сприяли створенню умов для саморозвитку та самореалізації особистості, забезпеченню щастя і радості дитинства, формуванню особистісної конкурентноздатності.

Найуспішніше сприяють розв'язанню цих завдань особистісно зорієнтовані педагогічні технології. Кожна педагогічна технологія має свою специфіку, переваги та певні труднощі використання. Тому лише їх системне використання, оптимальне поєднання суттєво підвищить якість і результативність навчально-виховного процесу. Вважаємо, що досить ефективною у роботі з молодшими школярами є проектна технологія.

В основі даної технології лежить поняття «проект».

Проект (від лат. – «кинутий вперед») – це індивідуальна, частіше групова або колективна діяльність школярів, яка спрямована на створення певного унікального кінцевого продукту; це задум, план досягнення поставленої мети.

Основне завдання проектної діяльності – це озброєння дитини інструментарієм для вирішення проблем, пошуку та досліджень у життєвих ситуаціях. Беручи участь у проектній діяльності, вихованці не тільки здобувають і застосовують знання, а й розвивають комунікативні навички, навички самоконтролю, самооцінки, творчі здібності.

Проектна діяльність учнів у навчально-виховному процесі – це спільний пошук розв'язання певної проблеми, це діяльність, спрямована на збагачення знань, умінь та навичок, на формування компетентної особистості. Це системне, послідовне моделювання тренувального вирішення проблемних ситуацій, що вимагає пошукових зусиль, які спрямовані на дослідження та розробку шляхів їх вирішення.

Слід зазначити, що проектна діяльність молодших школярів – одна із форм пізнавальної активності, бо учні вчаться активно здобувати знання та застосовувати їх в практичній діяльності. Її зміст полягає в мотивованому досягненні поставленої мети для створення творчих проектів та у забезпеченні єдності й наступності різноманітних аспектів процесу навчання.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>